

СТРАТЕГИЙН ХҮНСНИЙ УЛИРЛЫН НӨӨЦ БҮРДҮҮЛЭХ, ЗАРЦУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журам нь хүн амын хүнсний хангамж, хүртээмжийг жигд, тогтвортойгоор хангах, үнийн зохиомол хөөрөгдлөөс сэргийлэх зорилгоор стратегийн хүнсний улирлын нөөц (цаашид “нөөц” гэх)-ийг бүрдүүлэх, хадгалах, зарцуулах харилцааг зохицуулна.

1.2. Хүнсний тухай хуулийн 6.3, 6.5-д заасны дагуу Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд стратегийн хүнсээр тогтвортой, хүртээмжтэй хангах, улирлын нөөц бүрдүүлэх, зарцуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Хоёр. Нөөцийн нэр төрөл, бүрдүүлэх үйл ажиллагаа

2.1. Нөөцөд малын мах, сүү, тарианы үр, улаан буудай, гурил, цэвэр ус хамаарна.

2.2. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар нутаг дэвсгэрийнхээ хүн амын тоо, өсөлттэй уялдуулан өөрийн орон нутгийн стратегийн хүнсний хэрэгцээ, эрэлт, нийлүүлэлтийг судлан, тухайн жилийн улирлын нөөц бүрдүүлэх стратегийн хүнсний нэр төрөл, тоо хэмжээг тогтоож, саналыг хүнсний асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны төв байгууллагад жил бүрийн 10 дугаар сарын 1-ний өдрийн дотор хүргүүлнэ.

2.3. Хүнсний асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны төв байгууллага журмын 2.2-т заасан саналыг нэгтгэн дүгнэн, стратегийн хүнсний улирлын нөөцийн нэр төрөл, тоо хэмжээний саналыг, Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний зөвлөлөөр хэлэлцүүлж, гаргасан зөвлөмжийг үндэслэн тогтооно.

2.4. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нь Засгийн газраас тогтоосон нэр төрөл, тоо хэмжээнд багтаан орон нутгийн стратегийн хүнсний улирлын нөөцийн нэр төрөл, тоо хэмжээ, чанарын шаардлага болон бэлтгэх, бүрдүүлэх, хадгалах, зарцуулах, хугацаа, хуваарийг өөрийн орон нутгийн онцлогт тохируулан захирамжаар баталж, ИТХ-аар батлуулсан байна.

2.5. Аймаг, нийслэлийн засаг даргын Тамгын газрын дэргэд стратегийн хүнсний нөөц бүрдүүлэх, зарцуулах аж ахуйн нэгжүүдийг сонгон шалгаруулах, хүнсний нөөцийн чанар, аюулгүй байдал, хадгалалт, эргүүлэн төвлрүүлэх, зарцуулах үйл ажиллагаанд хяналт тавих ажлын хэсгийг байгуулна.

Гурав. Нөөцийн түүхий эд, бүтээгдэхүүн болон үйлдвэрлэгч бэлтгэн
нийлүүлэгчидэд тавигдах ерөнхий шаардлага

3.1. Нөөц бүтээгдэхүүн нь нэр төрлөөс хамааран холбогдох стандарт, техникийн зохицуулалтын шаардлагыг хангасан байна.

3.2. Нөөцийн бүтээгдэхүүн нь Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.4 дэх хэсэгт заасан шаардлагад нийцсэн байна.

3.3. Нөөц бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэгч, бэлтгэн нийлүүлэгч нь Хүнсний тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.2 дахь хэсэгт заасан шаардлагыг бүрэн хангасан байна.

Дөрөв. Нөөцийг бүрдүүлэх эх үүсвэр, арга зам

4.1. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нь орон нутгийн болон нийслэлийн тухайн жилийн төсвийн хөрөнгөнөөс улирлын нөөцийг бэлтгэхэд шаардагдах эх үүсвэрийн 100 хүртэл хувийг бүрдүүлж болно.

4.2. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга тогтоосон нэр төрөл, тоо хэмжээнд багтаан нөөц бүрдүүлэх, хадгалах, борлуулах хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч (цаашид хуулийн этгээд гэх)-ийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулна.

4.3 Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.3, 10.1.4 дэх хэсэгт заасны дагуу сонгон шалгаруулалтанд оролцогчид байгуулна.

4.3. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нь нөөцийг өөрийн орон нутгийн онцлогтой уялдуулан эх үүсвэрийн 100 хүртэл хувийг хуулийн этгээдийн хөрөнгийн эх үүсвэрээр бүрдүүлж, бодлогын гэрээ байгуулж болно.

4.4. Гэрээнд нөөцийн нэр төрөл, хэмжээ, чанар, аюулгүйн үзүүлэлт, нийлүүлэх, борлуулах үнэ болон бүрдүүлэх, хадгалах, борлуулах, хугацаа, хуваарь, эрсдлээс шалтгаалан гэрээний заалт үл биелэгдэх нөхцөл үүсэх, түүнээс гарах үр дагавар, хариуцлагын талаар тусгасан байна.

4.5. Хуулийн этгээд нь Хүнсний тухай хуулийн 10 дугаар зүйл, гэрээний хугацаанд Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан үүргийг биелүүлнэ.

4.6. Хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь Засгийн газрын 329 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Стратегийн хүнсийг экспортлох, импортлох зөвшөөрөл олгох журмын дагуу нөөцийг нэмэгдүүлж болно.

Тав. Нөөцийг бүрдүүлэх, зарцуулах нэгдсэн удирдлага, хяналт

5.1. Хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь нөөц бүрдүүлэх, зарцуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулахад мэргэжил арга зүйн зөвлөмжөөр хангах үүрэг гүйцэтгэнэ.

5.2. Аймаг нийслэлийн Засаг дарга Хүнсний тухай 6 хуулийн 6.3, 6.5-д хүлээсэн үүргийн дагуу нөөц бүрдүүлэх, зарцуулах үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлан, өөрийн орон нутгийн онцлогтой уялдуулан зохион байгуулна.

5.4. Хүнсний тухай хууль, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан, хуулийн дагуу сонгогдсон хуулийн этгээдүүд аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний үндсэн дээр нөөц бүрдүүлэх, борлуулах үйл ажиллагааг зах зээлийн харилцааны дагуу гүйцэтгэнэ.

5.5. Аймаг, нийслэлийн хяналтын байгууллага, мал эмнэлэгийн газар нь холбогдох хууль, тогтоомжид заасан эрх, үүргийн дагуу нөөцөд хадгалагдаж буй стратегийн хүнсний бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдал, баталгаажилт, гарал үүсэл, хадгалалт, тээвэрлэлтэд хяналт тавьж ажиллана.

5.6. Аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, Шударга өрсөлдөөн хэрэглэгчийн төлөө газар нөөцийн бүрдүүлэлт, хадгалалт, зарцуулалтын тоо хэмжээнд хөндлөнгийн хяналт тавина.

5.7. Сум, дүүргийн Засаг дарга, төрийн бус байгууллагууд нь тухайн нутаг дэвсгэрийнхээ нөөцийн тоо хэмжээ, үнэ, хуваарийн дагуу зарцуулалтын байдалд хяналт тавина. Энэхүү хяналтыг хэрэгжүүлсэн тухай тайлан болон авах арга хэмжээний талаарх саналыг тухай бүр аймаг, нийслэлийн Засаг даргад ирүүлнэ.

5.8. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нөөц бүрдүүлэх, хадгалах, зарцуулахаар шалгарсан хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд бүхэлд нь хяналт тавьж ажиллана.

Зургаа. Хариуцлага

6.1. Нөөцөд бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр олгох хуулийн этгээд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй нөхцөлд холбогдох хууль болон тухайн гэрээнд заасан хариуцлага хүлээнэ.

6.2. Энэхүү журмыг зөрчсөн тохиолдолд Зөрчлийн хуульд заасны дагуу хариуцлага хүлээнэ.